

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. +370 70662008, faks. +370 70662000, el. p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.

UAB „Sweco Lietuva“
V. Gerulaičio g. 1
08200 Vilnius

2014-06-23
I 2014-06-13
2014-06-19

Nr. (2.6)-A4-2565
Nr. V1-1476
V1-1528

Kopija
Adresatams pagal sąrašą

GALUTINĖ ATRANKOS IŠVADA DĖL UAB „FORTUM KLAIPĖDA“ TERMOFIKACINĖS JÉGAINĖS (KRETAINIJO G. 3, KLAIPĖDA) EKSPLOATAACIONIO REŽIMO OPTIMIZAVIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Peržiūrima atrankos išvada – Aplinkos apsaugos agentūros 2014 m. kovo 13 d. raštu Nr. (2.6)-A4-1058 priimta atrankos išvada dėl UAB „Fortum Klaipėda“ termofikacinės jégainės (Kretainio g. 3, Klaipėda) eksploataacionio režimo optimizavimo poveikio aplinkai vertinimo (toliau – Atrankos išvada). Atrankos išvadoje nurodoma, kad minėtai ūkinei veiklai poveikio aplinkai vertinimas (toliau – PAV) privalomas.

1¹. Kur, kada ir kokiose visuomenės informavimo priemonėse buvo paskelbta visuomenei apie Atsakingos institucijos priimtą atrankos išvadą, kuri persvarstoma – 2014 m. kovo 19 d. laikraštyje „Respublika“, 2014 m. kovo 18 d. laikraštyje „Klaipėda“, 2014 m. kovo 17 d. informacija paskelbta Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos skelbimų lentoje.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas – UAB „Fortum Klaipėda“, Kretainio g. 3, 94103 Klaipėda, tel. (8 46) 49 3402, faks. (8 46) 49 3403, el. p. fortumklaipeda@fortum.com.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas – termofikacinės jégainės (toliau – Jégainė) eksploataacionio režimo optimizavimas.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta – Klaipėdos apskr., Klaipėda, Kretainio g. 3. Jégainė pastatyta ir veikia žemės sklype (kadastrinis Nr. 2101/0031:83), esančiame Klaipėdos laisvojoje ekonominėje zonoje.

Besiribojančiuose sklypuose įsikūrusios įvairios pramonės įmonės: UAB „Geoterma“, AB „Klaipėdos energija“ Lypkių rajoninė katilinė, UAB „Mestila“.

Pietrytinėje pusėje yra nedidelė Švepelų gyvenvietė/sodyba, kuri nuo įmonės teritorijos nutolusi apie 680 m atstumu. Artimiausias Klaipėdos miesto gyvenamasis rajonas – Vingis, esantis pietvakarinėje jégainės pusėje. Atstumas nuo jégainės sklypo ribos iki artimiausio Vingio mikrorajono gyvenamojo daugiabučio namo yra apie 800 m. Iki artimiausio Rimkų gyvenvietės gyvenamo namo, esančio į pietryčius nuo jégainės sklypo ribos, yra 1,2 km. Šiaurės rytinėje pusėje yra Klaipėdos rajono gyvenvietė – Jakai. Nuo jégainės sklypo ribos iki artimiausio Jakų gyvenvietės gyvenamojo namo yra apie 1,3 km.

Artimiausia vaikų ugdymo įstaiga – Klaipėdos lopšelis-darželis „Dobiliukas“ (Vingio g. 9, Klaipėda), esantis už 900 km į pietvakarių nuo jégainės sklypo ribos, mokymo įstaiga – Klaipėdos mokykla-darželis „Pakalnute“ (I. Simonaitytės g. 15, Klaipėda), esanti į pietvakarių už 1,1 km nuo jégainės sklypo ribos, ir Klaipėdos Versmės vidurinė mokykla (I. Simonaitytės g. 2, Klaipėda), esanti į pietvakarių už 1,2 km nuo jégainės sklypo ribos, gydymo įstaiga – Kuncų ambulatorinės klinikos filialas (Kuncų g. 12-54, Klaipėda), esantis į pietus už 1,4 km nuo jégainės sklypo ribos.

5. Trumpas planuojamos īkinės veiklos aprašymas

Jégainės statybos ir veiklos teisinis pagrindas Aplinkos ministerijos Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento (toliau – Klaipėdos RAAD) 2009-06-16 raštu Nr. (9.14.5)-LV4-2997 priimtas sprendimas dėl biokuro ir atliekų termofikacinės jégainės statybos pasirinktoje vietoje. Taip pat Klaipėdos RAAD 2013-01-14 išduotas Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas Nr. (11.2)-30-171/2013 (toliau – TIPK leidimas). Jégainė veiklą Klaipėdoje pradėjo 2013-05-15.

Projektinis Jégainės katilo pakuros galingumas – 245 tūkst. tonų per metus, naudojant vidutiniškai 9 MJ/kg kaloringumo kurą (biokurą, išrūšiuotas komunalines ir nepavojingas pramonines atliekas). TIPK leidime nurodyta, kad jégainėje leidžiama deginti tik LR Klaipėdos regione surinktas, po antrinio rūšiavimo likusias nebetinkamas perdirbti komunalines ir pramonines atliekas. Remiantis TIPK leidimu, didžiausias leidžiamas deginti atliekų kiekis – 180 000 t/metus.

Jégainėje kaip pagalbinis kuras jégainės paleidimo ir stabdymo metu naudojamos gamtinės dujos. Jégainės darbo laikas – 8000 val./metus. Jégainė dirba 24 valandas per parą, 7 dienas per savaitę.

Pagal TIPK leidime nurodytą kuro sudėtį bendrame kuro balanse komunalinės ir gamybinės atliekos sudaro apie 70 proc., o biokuras – 30 proc. bendros kuro masės. Šiuo metu minėtos komunalinės ir pramoninės atliekos bei biokuras, kaip ir nurodyta TIPK leidime, energijos gamybai pagal sudarytas sutartis tiekiama iš Klaipėdos regiono. Komunalinių atliekų tiekėjas UAB „Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras”; pramoninių atliekų tiekėjai – Klaipėdos apskrityje veikiančios pramonės įmonės (UAB „Kuusakoski“, AB „Klaipėdos kartonas“, UAB „Mars Lietuva“, UAB „Ekonomus“). Biokuro tiekėjai – UAB „Pusbroliai“, UAB „Kietasis biokuras“, AB „Klaipėdos mediena“, UAB „Timbex“, UAB „Robmona“, UAB „Vudimeksus“, SIA/RAB „Sveaskog Baltfor“.

Ūkinės veiklos aprašymas

Pagal TIPK leidimo duomenis Jégainė priskiriama bendro atliekų deginimo įrenginiams. Jégainėje deginant biokurą, po antrinio rūšiavimo likusias nebetinkamas perdirbti nepavojingas komunalines atliekas bei nepavojingas gamybos atliekas gaminama šilumos energija centralizuotai šildymo sistemai ir elektros energija. Termofikacinėje jégainėje sumontuotas 85 MW galingumo katilas. Gaminama 50 MW šilumos ir 20 MW elektros energijos, likęs kiekis – katilo nuostoliai (metinis termofikacinės jégainės efektyvumas 84-86%). Papildomai 15 MW šilumos pagamina išmetamujų dujų kondensatorius (FGC). Per metus jégainėje pagamina 140 GWh elektros energijos ir 400 GWh šilumos. Jégainėje gaminama elektros energija tiekiama į AB LESTO eksplotuojamus elektros tinklus, o šiluma – AB „Klaipėdos energija“ eksplotuojamus šilumos tinklus. Termofikacinė jégainė pagamina apie 40% viso Klaipėdos miestui reikalingo šilumos kieko.

Termofikacinėje jégainėje pasirinkta katilo su ardynine pakura technologija. Išsiurbtas oras iš atliekų bunkerio patekės į katilą yra sudeginamas 850°C-1000°C ir aukštesnėje (1200°C) temperatūroje. 2013 m. vidutinė temperatūra katilo pakuroje buvo 1050 °C.

850°C yra minimali deginimo temperatūra. Reali degimo temperatūra yra gerokai aukštesnė – apie 1000°C ir aukštesnė (1200°C). Jégainėje įdiegta pusiau sausa išmetamujų dujų valymo sistema su kondensatoriumi šilumos utilizavimui. Siekiant sumažinti NO_x emisiją, katile įdiegta SNKV (selektyvaus nekatalitinio valymo) sistema. Lakieji pelenai iš išmetamujų dujų pašalinami rankoviniu filtru. Išmetamujų dujų kondensatorius (FGC), skirtas išmetamujų dujų šilumai panaudoti šildymo sezono metu. Išvalytos dujos išmetamos į atmosferą per 70 metrų aukščio kaminą.

Naudojant degimo ant ardyno technologiją, specialaus naudojamų atliekų paruošimo nereikia. Esant poreikiui, jégainėje yra galimybė stambesnes atliekas susmulkinti. Siekiant sumažinti į aplinką išmetamą dulkių koncentraciją ir kvapus, oras iš priėmimo patalpos ir atliekų bunkerio yra paduodamas į degimo kamerą. Planinio jégainės stabdymo metu, siekiant atliglioti įrangos profilaktinius ir/arba remonto darbus, atliekų priėmimas yra nutraukiamas ir ištūštinamas kuro (atliekų ir biokuro mišinys) bunkeris. Nutraukus atliekų deginimą, likusių ant ardyno atliekų visiškam sudeginimui deginamos gamtinės dujos, panaudojant pagalbinių degiklių sistemą.

Nutraukus gamtinių dujų deginimą, oras iš atliekų priėmimo patalpos ir kuro bunkerio į aplinkos orą patenka per ant bunkerio stogo įrengtą ištraukiamąjį ventiliacinių sistemų su kvapus sugeriančiais aktyvuotos anglies filtrais. Atliekų priėmimo patalpa ir kuro bunkeris yra uždari, todėl kvapai į aplinką kitokiu būdu patekti negali. Kuro mišinys ruošiamas uždarame, sandariame, betoniniame kuro bunkeryje. Svarstyklėmis sveriamas tiek įvažiuojanti, tiek išvažiuojanti transporto priemonė. Tokiu būdu nustatomas tikrasis atvežamų medžiagų (biokuro, atliekų ir kt.) svoris, kuris automatiškai išsaugomas elektroninėje duomenų apskaitos sistemoje. Taip pat specialia įranga tikrinamas atvežamų atliekų radioaktyvumas, naudojant svérimo vietoje įrengtą stacionarų dozimetriją (radiacinį detektorių). Per mėnesį vieną kartą jégainėje yra atliekama vienos atsitiktinai parinktos atliekas atvežusios transporto priemonės krovinių turinio detali vizualinė patikra. Sunkvežimiais atvežtas biokuras, nepavojingos komunalinės atliekos po antrinio rūšiavimo bei nepavojingos gamybos atliekos išpilamos į kuro bunkerį. Bunkeryje yra įdiegta automatinė priešgaisrinė sistema – gaisro detektoriai, kuro temperatūros kontrolės sistema ir gaisro gesinimo lafetiniai švirkštai. Bunkeryje atskiriamos pašalinės medžiagos ir pavieniai stambiagabaričiai netinkami deginti daiktai. Kuro bunkeryje, greiferinio krano pagalba, sumaišomas biokuras ir nepavojingos komunalinės atliekos po antrinio rūšiavimo bei nepavojingos gamybos atliekos. Kitu greiferiniu kranu kuras paduodamas į piltuvą, iš kurio patenka į degimo kamерą. Energijos gamyba vyksta katile, kur degimo metu išsiskyrusi šiluma katile esantį vandenį paverčia garu, o garas, patekės į turbiną, suka generatorių, kuris gamina elektros energiją.

Termofikacinę jégainę sudaro šie pagrindiniai įrenginiai ir statiniai: Jégainės pastatas (atliekų priėmimas, atliekų bunkeris; dirbtuvės; katilas su ardynine pakura; šlako sandėlis; valdymo blokas; turbina; vandens paruošimo blokas; pagalbiniai transformatoriai); dūmų valymo įrenginiai; chemikalų priėmimo zona; vamzdynų estakada; aušintuvės; vandens surinkimo baseinas; pagrindiniai transformatoriai; minkštinto vandens talpa; žalio vandens talpa; apsaugos postas; automobilinės svarstyklės; laukimo aikštélė sunkvežimiams; lengvujų automobilių parkavimo aikštélė; išorinė automobilių ir dviračių parkavimo aikštélė; elektros pastotė; lietaus nuotekų siurblinė; lietaus nuotekų valymo įrenginiai; buitinių – gamybinių nuotekų siurblinė; termofikacinio vandens apskaitos pastatas.

Planuojama veikla (ūkinės veiklos optimizavimas)

PAV atrankos dokumentacijoje nurodyta, kad pagal apsirūpinimo energetinę vertę turinčių ir deginimui tinkamų atliekų potencialą, Klaipėdos apskrityje per metus gali susidaryti apie 80-100 tūkst. tonų komunalinių atliekų. Jégainei TIPK leidime nustatytam 180 000 tonų per metus deginamų atliekų kiekiui pasiekti, atsiranda poreikis išplėsti po rūšiavimo likusių, tačiau energetinę vertę turinčių atliekų panaudojimo geografiją už Klaipėdos apskrities ribų.

Planuojama, kad po antrinio rūšiavimo likusios nepavojingos, nebetinkamos perdirbtai komunalinės ir nepavojingos pramoninės atliekos į Klaipėdos termofikacinę jégainę deginimui bus pristatomos ir iš kitų Lietuvos apskričių.

Pagal 2014-06-13 dokumentų rengėjo raštu Nr. V1-1476 pateiktą papildomą informaciją išplėtus atliekų tiekimo regioną Jégainėje būtų sunaudojama **180 000 t/metus** nepavojingų komunalinių atliekų po pirminio ir antrinio išrūšiavimo bei nepavojingų gamybos atliekų (kuro kaloringumas 9 MJ/kg). Kaip papildomas kuras būtų naudojamas biokuras **75 000 t/metus** (jo kaloringumas 9 MJ/kg). Pagal 2014-06-19 dokumentų rengėjo raštu Nr. V1-1528 pateiktą papildomą informaciją **kietasis atgautasis kuras nebus naudojamas. Iš viso planuojama sudeginti 255 000 t/metus kuro ir numatoma pagaminti 638 GWh/metus energijos.**

Nepavojingų komunalinių atliekų po antrinio rūšiavimo bei gamybos nepavojingų atliekų panaudojimo energijai gauti detalizavimas

Papildomoje PAV atrankos dokumentacijoje pateiktas nepavojingų komunalinių atliekų po antrinio rūšiavimo bei gamybos nepavojingų atliekų planuojamą panaudoti energijai gauti detalizavimas: augalų audinių atliekos (02 01 03); miškininkystės atliekos (02 01 07); vartoti ar perdirbtai netinkamos medžiagos (02 02 03); medžio žievės ir kamščiamedžio atliekos (03 01 01); pjuvenos, drožlės, skiedros, mediena, medienos drožlių plokštės ir fanera, nenurodyti 03 01 04 (03 01 05); medžio žievės ir medienos atliekos (03 03 01); mechaniskai atskirtas popierius ir kartono

atliekų virinimo brokas (03 03 07); perdirbtai skirto popieriaus ir kartono rūšiavimo atliekos (03 03 08); sudėtinį medžiagą (impregnuoti tekstilės gaminiai, elastomerai, termoplastikai) atliekos (04 02 09); neperdirbtos tekstilės pluošto atliekos (04 02 21); perdirbtos tekstilės pluošto atliekos (04 02 22); kietosios atliekos nenurodytos 07-05-13 (07 05 14); absorbentai, filtrų medžiagos, pašluostės ir apsauginiai drabužiai, nenurodyti 15 02 02 (likusios po antrinio rūšiavimo) (15 02 03); plastikai (likę po antrinio rūšiavimo) (16 01 19); kitaip neapibrėžtos sudedamosios dalys (16 01 22); neorganinės atliekos, nenurodytos 16 03 03 (16 03 04); organinės atliekos, nenurodytos 16 03 05 (16 03 06); medis (17 02 01); atliekos, kurių rinkimui ir šalinimui netaikomi specialūs reikalavimai, kad būtų išvengta infekcijos (pvz., tvarsliaava, gipso tvarsciai, skalbiniai, vienkartiniai drabužiai, vystykli) (18 01 04); cheminės medžiagos, nenurodytos 18 01 06 (18 01 07); vaistai, nenurodyti 18 01 08 (18 01 09); atliekos, kurių rinkimui ir šalinimui netaikomi specialūs reikalavimai, kad būtų išvengta infekcijos (18 02 03); cheminės medžiagos, nenurodytos 18 02 05 (18 02 06); vaistai, nenurodyti 18 02 07 (18 02 08); iš anksto sumaišytos atliekos, sudarytos tik iš nepavojingų atliekų (19 02 03); degios atliekos, nenurodytos 19 02 08 ir 19 02 09 (19 02 10); nekompostuotos komunalinių ir panašių atliekų frakcijos (19 05 01); rūšiavimo atliekos (19 08 01); miesto buitinį nuotekų valymo dumblas (19 08 05); kitokio pramoninių nuotekų valymo dumblas, nenurodytas 19 08 13 (19 08 14); popierius ir kartonas (19 12 01); mediena, nenurodyta 19 12 06 (19 12 07); tekstilės dirbiniai (19 12 08); degiosios atliekos (iš atliekų gautas kuras) (19 12 10); kitos mechaninio atliekų apdorojimo atliekos (išskaitant medžiagų mišinius), nenurodytos 19 12 11 (19 12 12); kitos biologiškai nesuyrančios atliekos (20 02 03); turgaviečių atliekos (20 03 02); didžiosios atliekos (20 03 07).

Jégainės veikloje naudojamos šios medžiagos: amoniakinis vanduo (NH_4OH), bus laikomas 50 m^3 talpos rezervuare ir naudojamas deginimo įrenginyje NO_x sumažinimui ir vandens paruošimui, planuojama per metus sunaudoti 1480 t šio tirpalų; negesintos kalkės (CaO) bus laikomas apie 85 m^3 talpos silose, naudojamos pusiau sauso dūmų valymo įrenginiuose įrenginio eksploatacijos etape SO_2 , HCl , HF , Hg ir dioksinams iš dūminiu dujų absorbuoti/adsorbuoti, planuojama sunaudoti 3000 t šios medžiagos; aktyvuota anglis bus laikoma apie 22 m^3 talpos silose, kaip ir negesintos kalkės bus naudojama pusiau sauso dūmų valymo įrenginiuose įrenginio eksploatacijos etape, planuojama sunaudoti 150 t šios medžiagos; kaustinė soda ($NaOH$) bus laikoma 10 m^3 talpykloje ir naudojama dūmų valymo įrenginiuose, kaip dūminėse dujose esančio H_2S surišanti medžiaga, planuojama sunaudoti 120 t šios medžiagos; natrio chloridas ($NaCl$) bus naudojamas maitinimo vandens paruošimui, planuojama sunaudoti 40 t šios medžiagos; natrio fosfato (Na_3PO_4) tirpalas (5 %) bus naudojamas maitinimo vandens paruošimui, planuojama sunaudoti 1,5 t šios medžiagos; glikolio vandeninis tirpalas (40 %) bus naudojamas tik uždaros sistemos pildymui (aušinimo įrenginiuose ir jégainės atskirų pastatų šildymo sistemose), planuojamas vienkartinis sistemų užpildymas iki 100 m^3 per metus. Taip pat naudojami elektrodai OK-48 10 kg, techninis argonas 150 l, propanas 150 l, butanas 150 l, deguonis 150 l.

Jégainėje vienu metu saugomų pavojingų cheminių medžiagų kiekiai neviršija tam tikroms medžiagų kategorijoms nustatyto pavojingo ribinio kiekiei ir Jégainė nepriskirta prie pavojingų objektų.

Nuotekų susidarymas ir tvarkymas

Jégainėje susidaro: $2,8\text{ m}^3/\text{h}$; $8,25\text{ m}^3/\text{parą}$; $2764\text{ m}^3/\text{metus}$ buitinį nuotekų; $1,55\text{ m}^3/\text{h}$; $37,2\text{ m}^3/\text{parą}$; $12400\text{ m}^3/\text{metus}$ gamybinių nuotekų po grindų plovimo; $4,63\text{ m}^3/\text{h}$; $111,1\text{ m}^3/\text{parą}$; $37000\text{ m}^3/\text{metus}$ gamybinių nuotekų po demineralizuoto vandens gamybos; $11,4\text{ m}^3/\text{h}$; $273,6\text{ m}^3/\text{parą}$; $91200\text{ m}^3/\text{metus}$ demineralizuoto vandens gamybinių nuotekų; apie $10000\text{ m}^3/\text{metus}$ sėlyginai švarių nuotekų po gaisrinės įrangos testavimo, kurios patenka į paviršinių (lietaus) nuotekų surinkimo sistemą; apie $5516\text{ m}^3/\text{metus}$ paviršinių nuotekų nuo pastatų stogų; apie $1771\text{ m}^3/\text{metus}$ paviršinės nuotekos nuo vejų ir skaldos dangų; apie $5027\text{ m}^3/\text{metus}$ paviršinių nuotekų nuo asfaltuotų dangų.

Buitinės nuotekos ir gamybinių nuotekos, nustatyta tvarka atlikus jų užterštumo patikrą (atlieka AB „Klaipėdos vanduo“ nuotekų tyrimo laboratorija), išleidžiamos į AB „Klaipėdos vanduo“ eksploatuojamus miesto buitinį nuotekų tinklus.

Patalpų grindų plovimo vanduo išleidžiamos į buitinį nuotakyną. Plaunant gamybines patalpas (katilinę, turbinos salę ir pan.) nuotekos išleidžiamos per LABKO valymo įrenginius (našumas 6 l/s), plaunant administracines patalpas nuotekos tiesiogiai išleidžiamos į buitinį nuotekų nuotakyną.

Paviršinės nuotekos nuo termofikacinės jégainės teritorijos surenkamos centralizuotai ir valomos vietiniuose paviršinių nuotekų valymo įrenginiuose (LABKO Bypass, našumas – 40 l/s), perpumpuojamos į vandens surinkimo baseiną ir palaipsniui pagal suderintas sąlygas išleidžiamos į Kretainio upelį.

Gaisrinės įrangos testavimo nuotekos, kurios yra sąlyginai švarios, per paviršinių nuotekų surinkimo sistemą išleidžiamos į Kretainio upelį.

Atliekos

Planuojamos ūkinės veiklos metu Klaipėdos termofikacinės jégainės eksplotavimo metu susidarys pavojingos ir nepavojingos atliekos. Kuro deginimo metu susidaro šios nepavojingos atliekos: dugno pelenai (šlakas) ir garo katilų dulkės (katilo pelenai).

Dugno pelenai (šlakas) (19 01 12), laikinai saugomi 400 m³ talpos šlako sandėlyje, o po to perduodami atliekų tvarkytojams/ arba šalinami sąvartyne/ arba pagal galimybes panaudojami kelių ir geležinkelio statybos pramonėje. Dugno pelenai (šlakas) iš pelenų kanalo pašalinami mechanizuotais žertuvais ir pelenų transporteriu, o iš po ardyno išbyra pro specialias angas tiesiai ant transporterio. Planuojama, kad technologiniame procese susidarys 64 100 t/metus dugno pelenų ir šlako atliekų. Šlako tvarkymo metu iš dugno pelenų atskiriamos medžiagos, kuriose yra geležies ir kurios bus perduodamos atliekų tvarkytojams arba metalo supirkimo įmonėms. Numatoma, kad susidarys 3500 t/metus dugno pelenų, kuriuose yra geležies, tai pat apie 1,7 t/metus kitaip neapibrėžtų atliekų (išsilydžiusio aluminio gabaliukai).

Garo katilų dulkės (katilo pelenai) (19 01 16) bus laikomos atskirame uždarame katilo pelenų bunkeryje, kurio talpa apie 90 m³. Katilo pelenai bus iškraunami į specialų transportą ir išvežami į sąvartyną arba pagal galimybę panaudojami cemento pramonėje. Planuojama, kad technologiniame procese susidarys 2260 t/metus garo katilo dulkų (katilo pelenų), kurios bus perduodamos atliekų tvarkytojams. Dūmų valymo procese susidaro pavojingos atliekos: lakieji pelenai ir išmetamosioms dujomis valyti naudota aktyvuota anglis.

Dūmų dujų valymo proceso metu susidarys lakieji pelenai (19 01 13*) 8500 t/metus, jie pateks į atskirą uždarą galutinio produkto 300 m³ talpos bunkerį. Susidariusios atliekos, bus perduodamos licencijuotiems pavojingų atliekų tvarkytojams. Išmetamosioms dujomis valyti naudota aktyvuota anglis (19 01 10*) pateks į didmaišius. Planuojama, kad minėtų atliekų susidarys 0,85 t/metus, jos perduodamos licencijuotiems pavojingų atliekų tvarkytojams.

Vykstant planuojamą ūkinę veiklą, teritorijoje taip pats susidarys šios atliekos: paviršinių (lietaus) nuotekų valymo proceso metu susidarės vandens separatorių kietosios atliekos/ žvyro gaudyklės ir naftos produktai (apie 1 t/metus), kurios bus perduodamos licencijuotiems pavojingų atliekų tvarkytojams; įmonės pagalbiniai ūkyje susidariusios atliekos, kurios bus perduodamos licencijuotiems atliekų tvarkytojams. Taip pat vykdant planuojamą ūkinę veiklą įmonės administracinėse-gamybinėse patalpose planuojama, kad susidarys stiklas, dienos šviesos lempos, baterijos ir akumuliatoriai. Pastarosios atliekos bus perduodamos licencijuotiems pavojingų atliekų tvarkytojams.

Išplėtus energijos gamybai tinkamų atliekų panaudojimo geografiją, UAB „Fortum Klaipėda“ svarsto keli galimus šių deginimo liekanų tvarkymo variantus. Pirmas variantas – šlakas perduodamas išoriniam atliekų tvarkytojui, kuris gautą šlaką apdoroja, specifikuoją pagal atitinkamo standarto reikalavimus ir nukreipia antriniam panaudojimui (pvz. kelių tiesime, sąvartynų įrengime, statybų pramonėje ir kt.). Antras variantas - šlakas ir pelenai grąžinami šalinimui į regiono, iš kurio buvo atvežtos atliekos, sąvartyną. Trečias variantas – susidarės šlakas ir pelenai, Klaipėdos RATC sutikus, pagal artumo principą šalinami artimiausiaiame Klaipėdos regiono sąvartyne.

Į aplinkos orą išmetami teršalai
Esama padėtis

UAB „Fortum Klaipėda“ termofikacinės jégainės eksploatavimui Klaipėdos RAAD išduotame TIPK leidime nustatyti stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių fiziniai duomenys ir tarša į aplinkos orą. Vykdant ūkinę veiklą į aplinkos orą leista išmeti 398,311 t/metus teršalų.

Planuojama padėtis po Jégainės eksploatacijos režimo veiklos optimizavimo

Remiantis papildomoje PAV atrankos dokumentacijoje pateiktais duomenimis termofikacinei jégainei veikiant 100 % pajėgumu numatomas vidutinis dūmų kiekis – 64,40 Nm³/s. Remiantis šiuo dūmų kiekiu apskaičiuoti išmetamą teršalų kiekiai Jégainei veikiant 100 % pajėgumu. Taip pat įvertinta transporto priemonių įtaka aplinkos oro taršai.

Atlikus išmetamą į aplinkos orą teršalų vertinimą pagal 2014 m. atliktos Jégainės aplinkos oro taršos šaltinių ir jų išmetamų teršalų inventorizacijos ataskaitos duomenis, numatoma, kad optimizavus Jégainės eksploatacijos režimą į aplinkos orą bus išmetama 536,429 t/metus teršalų. Išmetamą teršalų sklaidos aplinkos ore matematinis modeliavimas atliktas naudojant AEROMOD modelį.

Išmetamą teršalų sklaidos aplinkos ore rezultatai (nevertinant foninio užterštumo): anglies monoksido 8 valandų pažemio koncentracija 71,42 µg/m³ (0,007 ribinės vertės (toliau – RV)); azoto dioksidų didžiausia 1 valandos pažemio koncentracija 8,55 µg/m³ (0,04 RV), o vidutinė metinė koncentracija 0,64 µg/m³ (0,02 RV); kietujų dalelių (KD₁₀) ilgalaikė 24 valandų pažemio koncentracija 0,33 µg/m³ (0,01 RV), vidutinė ilgalaikė metinė pažemio koncentracija 0,09 µg/m³ (0,002 RV); kietujų dalelių (KD_{2,5}) vidutinė ilgalaikė metinė pažemio koncentracija yra 0,05 µg/m³ (0,002 RV); sieros dioksidu didžiausia galima 24 valandų pažemio koncentracija 7,46 µg/m³ (0,06 RV), o 1 valandos koncentracija 12,12 µg/m³ (0,03 RV); lakiujų organinių junginių 0,5 val. pažemio koncentracija 1,44 µg/m³ (0,000288 RV); vandenilio chlorido 0,5 val. pažemio koncentracija 3,27 µg/m³ (0,02 RV); vandenilio fluorido 0,5 val. pažemio koncentracija 0,13 µg/m³ (0,01 RV); amoniako 0,5 valandos pažemio koncentracija 0,66 µg/m³ (0,0022 RV); bendra kadmio ir talio metų koncentracija 0,00033 µg/m³ (0,07 RV), bendra stibio, arseno, švino, chromo, kobalto, vario, mangano, nikelio ir vanadžio metų vidurkinio laiko intervalo pažemio koncentracija 0,00329 µg/m³ (0,55 RV); gyvsidabrio 0,5 val. pažemio koncentracija 0,00196 µg/m³ (0,00218 RV); kitų teršalų (dioksinai ir furanai) koncentracijos buvo mažesnės ir sudarė 6,54·10⁻¹⁵ (6,54·10⁻¹⁶).

Išmetamą teršalų sklaidos aplinkos ore rezultatai (vertinant foninį užterštumą): anglies monoksido 8 valandų pažemio koncentracija 373,42 µg/m³ (0,04 RV); azoto dioksidu didžiausia 1 valandos pažemio koncentracija 21,15 µg/m³ (0,11 RV), o vidutinė metinė koncentracija 13,24 µg/m³ (0,33 RV); kietujų dalelių (KD₁₀) ilgalaikė 24 valandų pažemio koncentracija 31,73 µg/m³ (0,63 RV), vidutinė ilgalaikė metinė pažemio koncentracija 31,49 µg/m³ (0,79 RV); kietujų dalelių (KD_{2,5}) vidutinė ilgalaikė metinė pažemio koncentracija yra 20,45 µg/m³ (0,82 RV); sieros dioksidu didžiausia galima 24 valandų pažemio koncentracija 9,11 µg/m³ (0,07 RV), o 1 valandos koncentracija 13,77 µg/m³ (0,04 RV); lakiujų organinių junginių 0,5 val. pažemio koncentracija 243,81 µg/m³ (0,05 RV).

Monitoringas

Jégainėje įrengta išmetamą į aplinkos orą teršalų automatinė monitoringo sistema GASMET CEMS II, atitinkanti Lietuvos standartą LST EN 14181:2004 „Stacionarių šaltinių išmetamieji teršalai. Automatinių matavimo sistemų kokybės užtikrinimas“. Stacionaraus taršos šaltinio (kamino) išmetamųjų teršalų matavimas atliekamas vadovaujantis LST EN 15259:2008 „Oro kokybė. Stacionarių šaltinių išmetamųjų teršalų matavimas. Reikalavimai, keliami matavimo skerspjūviams ir vietoms bei matavimo tikslams, planui ir ataskaitai“.

Minėta monitoringo sistema leidžia pastoviai nepertraukiamai kontroliuoti išmetamų teršalų (NO_x, CO, HF, dulkės (bendras kiekis), bendroji organinė anglis (BOA), SO₂, N₂O ir HCl) koncentraciją išmetamuose per kaminą dūmuose.

Vadovaujantis termofikacinei jégainei išduoto TIPK Leidimo, II skyriaus 19.2 poskyriu ir aplinkos monitoringo programos VI skyriaus reikalavimais, visuomenei turi būti pateikiami 24 val. išmetimų viduriai, kurie turi būti talpinami įmonės internetinėje svetainėje. Nuo š. m. vasario 1 d. į 24 val. išmetimų ataskaitą yra įtraukta ir katilo kūryklos temperatūra.

Siekiant užtikrinti valymo įrenginių veikimo efektyvumo kontrolę, dūmų valymo sistemoje įrengta atskirą valymo įrenginių kontrolės bei matavimo prietaisų sistema, pastoviai pranešanti apie veiklos eigą bei sutrikimus. Taip pat yra vykdoma kalkių dozavimo, temperatūros rankoviniame filtre, valymo impulsų valdymo, recirkuliacinių dulkių kieko, aktyvuotos anglies dozavimo, prapūtimo oro temperatūros bei kalkių gesinimo kontrolė.

Transporto srautai ir triukšmo vertinimas

Esama padėtis

Pagal kuro sudėtį bendrame kuro balanse komunalinės ir gamybinės atliekos sudaro apie 70 proc., o biokuras – 30 proc. nuo bendros reikalingos kuro masės (245 000 t). Jégainę aptarnaujančiam skirtingų rūsių transportui, vertinimui buvo numatytos ir skirtingos judėjimo teritorijoje trajektorijos. Buvo planuojama, kad į teritoriją atvažiuos 15 lengvųjų automobilių, 100 sunkiasvorį 8 t talpinančių konteinerinių automobilių, maždaug 15 sunkiasvorį 30 t biokuro talpinančių vilkikų, apie 5 vilkikus išvežančius pavojingas atliekas ir 1 vilkikas gebantis pervežantis chemikalus per darbo dieną.

Po Jégainės eksploatacinio režimo veiklos optimizavimo

Igyvendinlus planuojamą Jégainės eksploatacinio režimo veiklos optimizavimą, nedidinant atliekų dalies kuro balanse ir biokuro metinio sunaudojimo, t. y. pasilikant prie TIPK leidime nustatytu rodikliu, planuojamos ūkinės veiklos triukšmo poveikis gyvenamajai aplinkai bus toks pat kaip ir nustatytas Biokuro ir atliekų termofikacinės jégainės statybos Klaipėdoje PAV ataskaitoje 2009 m.

Kvapų vertinimas

Vykstant ūkinę veiklą kvapą turinčios medžiagos laikomos kuro sandėlyje (atliekų ir biokuro bunkeryje). Kuro sandėlyje nuolat palaikomas neigiamas slėgis. Oras iš kuro sandėlio yra siurbiamas ir paduodamas į katilą degimui palaikyti. Planinių ir neplaninių jégainės stabdymų metu, kai katilas neveikia – oras iš kuro sandėlio yra siurbiamas ir praėjės oro valymo įrenginius (sintetinis filtras+aktyvuota anglis) yra išmetamas į aplinką. Po oro valymo įrenginių į aplinkos orą patenka amoniako, kietujų dalelių, lakių organinių junginių ir sieros vandenilio.

Pagal atlikto sieros vandenilio kvapo sklaidos modeliavimo rezultatus numatoma maksimali koncentracija aplinkos ore – 0,00001 mg/m³, t. y. 0,02 RV.

Sanitarinė apsaugos zona

UAB „Fortum Klaipėda“ termofikacinei jégainei detaliuoju planu „Žemės sklypo Kretainio g. 3, Klaipėdoje detalus planas“, parengtu 2010 metais, nustatyta 150 m sanitarinė apsaugos zona.

Saugomos teritorijos ir kultūros paveldo objektai

Planuojamos ūkinės veiklos teritorija ir jos apylinkės nepatenka į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ ir kitų saugomų gamtinių teritorijų bei jų apsaugos zonų ribas. Artimiausia Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorija yra Kuršių nerijos nacionalinis parkas, nutolęs 3,96 km vakarų kryptimi. Smeltės botaninis draustinis nuo planuojamos ūkinės veiklos vietas nutolęs 4,06 km atstumu pietvakarių kryptimi.

Planuojamos ūkinės veiklos teritorijai artimiausios kultūros paveldo vertybės yra: Gedminų dvaro namas (unikalus objekto kodas 236), nutolęs 1,31 km atstumu pietvakarių kryptimi; Švepelių k. senosios kapinės (unikalus objekto kodas 24360), nutolusios 1,39 km atstumu rytu kryptimi; Bandužių senovės gyvenvietė II (unikalus objekto kodas 31843), nutolusi 1,67 km atstumu pietų kryptimi; Bandužių kapinynas (unikalus objekto kodas 12067), nutolęs 1,7 km atstumu pietų kryptimi; Sudmantų k. antrosios senosios kapinės vad. Maro kapeliais (unikalus objekto kodas 22063), nutolusios 1,88 km atstumu šiaurės vakarų kryptimi; Mišeikių, Mišeikių pilkapynas (unikalus objekto kodas 24262), nutolęs 3,13 km atstumu šiaurės rytu kryptimi.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

Planuojamos ūkinės veiklos teritorija ir jos apylinkės nepatenka į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ ir kitų saugomų gamtinių teritorijų bei jų apsaugos zonų ribas.

Artimiausia Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorija yra Kuršių nerijos nacionalinis parkas, nutolęs 3,96 km vakarų kryptimi.

6. Kas ir dėl kokių priežasčių pateikė motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą

PAV dokumentų rengėjas UAB „Sweco Lietuva“ 2014 m. kovo 27 d. raštu Nr. V1-834 „Dėl Aplinkos apsaugos agentūros priimtos atrankos išvados persvarstymo“ pateikė prašymą persvarstyti Atrankos išvadą. Pagrindiniai rašte nurodyti motyvai:

- pagal atlikto išmetamų teršalų skliaudos aplinkos ore modeliavimo rezultatus, teršalų koncentracijos aplinkos ore, įvertinus foninį užterštumą, neviršija ribinių verčių;
- atliktas išsamus planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkos orui įvertinimas;
- dokumentų rengėjų žiniomis, nei savivaldos, nei valstybinės aplinkos ir sveikatos priežiūros institucijos oficialių nusiskundimų iš visuomenės dėl jégainės veiklos nėra gavę; atliekant Valstybinio atliekų tvarkymo 2014-2020 m. plano projekto sprendinių įgyvendinimo strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitos pristatymą ir aptarimą su visuomene, nebuvu gauta nei vieno prieštaravimo plane numatytomis įgyvendinti strateginėms atliekų naudojimo, tame tarpe ir atliekų naudojimo energijai gauti, priemonėms. Valstybinio atliekų tvarkymo 2014-2020 m. plano projekto sprendinių įgyvendinimo strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitoje įvertinti socialiniai-ekonominiai aspektai.

7. Poveikio aplinkai vertinimo dalyviai, kurie dalyvavo peržiūrint atrankos išvadą

UAB „Fortum Klaipėda“ atstovai Tomas Eikinas, Vitalijus Žuta, Jonas Saladžius; UAB „Sweco Lietuva“ atstovai Aidas Vaišnoras, Antanas Jurkonis, Justinas Musteikis; Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos atstovė Daiva Berankienė; Klaipėdos visuomenės sveikatos centro atstovė Alma Mikutytė; Aplinkos apsaugos agentūros atstovai Vytautas Krušinskas, Milda Račienė, Tomas Žigaras; Aplinkos ministerijos Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento atstovai Andrius Kairys, Mindaugas Vaišvila, Vidas Balionis, Daiva Plokštienė, Vladimiras Misenka.

PAV subjektų, PAV dokumentų rengėjo, planuojamos ūkinės veiklos užsakovo ir atsakingos institucijos susitikimas motyvuotų pasiūlymų ir atrankos išvados persvarstymas (toliau – Posėdis) įvyko 2014 m. balandžio 30 d. 13⁰⁰ val. Aplinkos ministerijos Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento posėdžiu salėje, adresu Birutės g. 16, Klaipėda. Posėdžio metu nutarta:

– PAV atrankoje pateikti planuojamą deginti atliekų kiekį nurodant informaciją dėl kokių priežasčių keičiamas energetinę vertę turinčių atliekų kiekis (lyginant su Atrankos išvadoje pateikta informacija).

– Pagal planuojamus veiklos pakeitimus PAV atrankoje įvertinti poveikį aplinkos komponentams bei visuomenės sveikatai.

– PAV atrankoje įvertinti dugno pelenų ir šlako tvarkymo alternatyvas aplinkosauginiu ir socialiniu-ekonominiu aspektu.

– PAV atrankoje pateikti planuojamą deginti atliekų sąrašą vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymo Nr. 217 „Atliekų tvarkymo taisyklės“ 1 priedu.

– PAV atrankos medžiagą pateikti derinti planuojamas ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo subjektams ir gavusi jų išvadas pateikti derinti Aplinkos apsaugos agentūrai.

Minėto Posėdžio protokolas pasirašytas 2014 m. gegužės 7 d., protokolo Nr. A7-36. Dokumentų rengėjas UAB „Sweco Lietuva“ 2014 m. gegužės 16 d. raštu Nr. V1-1198, 2014 m. birželio 13 d. raštu Nr. V1-1471 pateikė papildomą informaciją PAV subjektams.

8. Pastabos ir pasiūlymai:

8.1 Veiklos vykdymo metu veiklos vykdytojas privalės tinkamai stebeti ir vertinti faktiškai daromą poveikį aplinkai (vykdyti reikalavimus atitinkant aplinkos monitoringą) bei sudaryti sąlygas visuomenei ir suinteresuotoms institucijoms susipažinti su poveikio aplinkai rodikliais.

8.2. Vykdomas veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje PAV atrankos išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtis/nutraukti veiklą.

8.3. Veiklos vykdytojas bet kokiui atveju privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir atitinkamai keisti veiklos rodiklius, keičiantis teisiniam reglamentavimui.

8.4. Veiklos vykdytojas Jégainę privalo eksplloatuoti taip, kaip nustatyta Europos Sąjungos informaciniame dokumente „European Commision Reference Document on Best Available Techniques for Waste Incineration, August 2006”.

8.5. Jégainėje draudžiama deginti pavojingas atliekas, atskirai surinktas tinkamas perdirbtai arba kitaip naudoti (išskyrus naudojimą energijai gauti) komunalines bei gamybos atliekas.

8.6. Vykdant veiklą Jégainėje vadovautis Lietuvos Respublikos laisvujų ekonominį zonų pagrindų įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimais.

9. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant galutinę atrankos išvadą:

9.1. Dokumentų rengėjo UAB „Sweco Lietuva“ 2014-06-13 raštu Nr. V1-1476 ir 2014-06-19 raštu Nr. V1-1528 pateiktoje papildomoje informacijoje PAV atrankai, nurodoma, kad planuojamos ūkinės veiklos užsakovas atsisako planų dėl planuojamų deginti atliekų kiekių didinimo ir kietojo atgautojo kuro naudojimo. UAB „Fortum Klaipėda“ termofikacinės jégainės eksplloatacino režimo optimizavimas numatomas išplečiant atliekų tiekimo regioną.

9.2. Pagal atlirką išmetamą į aplinkos orą teršalų vertinimą, naudojant 2014 m. atlirkos aplinkos oro taršos šaltinių ir jų išmetamų teršalų inventorizacijos ataskaitos duomenis, numatoma, kad optimizavus Jégainės eksplloatacinių režimų į aplinkos orą išmetamų teršalų metiniai kiekiai padidės, tačiau išmetamų teršalų koncentracijos aplinkos ore neviršys žmonių sveikatai ir aplinkai nustatytų ribinių verčių.

9.3. PAV subjektai pateikė išvadas, kad planuojamai ūkinei veiklai, UAB „Fortum Klaipėda“ termofikacinės jégainės (Kretainio g. 3, Klaipėda) eksplloatacino režimo optimizavimas, poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

10. Priimta galutinė atrankos išvada – planuojamai ūkinei veiklai, UAB „Fortum Klaipėda“ termofikacinės jégainės (Kretainio g. 3, Klaipėda) eksplloatacino režimo optimizavimas, poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas, vadovaudamas Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“, apie galutinę atrankos išvadą turi informuoti visuomenę ir raštu informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą apie atlirką visuomenės supažindinimą.

Jūs turite teisę apskusti šią galutinę atrankos išvadą Vilniaus apygardos administraciniams teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius) arba Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius) per vieną mėnesį nuo šios galutinės atrankos išvados įteikimo Jums dienos.

Direktoriaus pavaduotoja,
pavaduojanti direktorių

Aldona Margerienė

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS 2014-06-23
ADRESATŲ SĄRAŠAS

RAŠTO NR. (2.6)-A4- 2565

UAB „Fortum Klaipėda“
Kretainio g. 3, 94103 Klaipėda
El. p. fortum.klaipeda@fortum.com

Klaipėdos miesto savivaldybės administracijai
Liepų g. 11, 91502 Klaipėda
El. p. administracija@klaipeda.lt

Klaipėdos visuomenės sveikatos centrui
Liepų g. 17, 92138 Klaipėda
El. p. info@klaipedosvsc.sam.lt

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos
Klaipėdos teritoriniam padaliniui
Tomo g. 2, 91245 Klaipėda
El. p. klaipeda@heritage.lt

Klaipėdos apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybai
Trilapio g. 5, 92191 Klaipėda
El. p. klaipeda.pgv@vpgt.lt

Žiniai:
Aplinkos ministerijos Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamentui